

Pedagogisch beleid

Als organisatie voor kinderopvang dragen we een grote verantwoordelijkheid.

U als ouder vertrouwt uw kind toe aan de zorg van onze gastouders. Vaak voor een periode van vele jaren.

Die verantwoordelijkheid vraagt om een weldoordacht pedagogisch beleid en optimale zorg voor een veilige en uitnodigende leefomgeving.

Dit zijn grote woorden. In de praktijk betekent het dat we samen proberen zo goed mogelijk voor uw kind te zorgen en hem of haar een stuk te begeleiden in de ontwikkeling naar een sociaal, zelfbewust, zelfverzekerd en talentvol persoon.

Het pedagogisch beleidsplan beschrijft welke visie gastouderbureau Joekie heeft over “goede gastouderopvang”. Zodat u als ouder weet welke goede zorg voor uw kind kunt verwachten. Ook geeft het de gastouder een idee welke inzet van haar verwacht wordt.

Gastouderopvang is kleinschalig.

Er wordt beschreven hoe de groepsamenstelling en leeftijdsopbouw eruit ziet.

De Wet Kinderopvang stelt kwaliteitseisen aan de gastouder. Deze eisen hebben tot doel de kwaliteit van de gastouderopvang te bevorderen. Het gastouderbureau ziet erop toe dat de gastouder aan deze eisen voldoet.

De veiligheid en hygiëne wordt jaarlijks getoetst. In het huis van de gastouder of van de ouder (daar waar de opvang plaats vindt) wordt een risico-inventarisatie gedaan door de medewerkster van het gastouderbureau samen met de gastouder.

Tijdens het jaarlijkse huisbezoek aan de gastouder bespreekt de medewerkster van het gastouderbureau hoe het gaat met de ontwikkeling van de gastkinderen. Aan de hand van praktijkvoorbeelden geeft de gastouder aan hoe zij werkt aan de ontwikkeling van het kind.

Ook bij de evaluatiegesprekken tussen ouders, gastouders en medewerkster van het gastouderbureau wordt er besproken hoe een dag bij de gastouder eruit ziet, hoe kinderen, ouders en gastouder de opvang ervaren.

Ontwikkelingsaspecten

Bij de ontwikkeling van een kind kun je een aantal aspecten onderscheiden.

Vier belangrijke aspecten zijn:

- de emotionele veiligheid
- de sociale ontwikkeling
- de persoonlijke ontwikkeling
- overbrengen van normen en waarden

Veiligheid

Een kind moet zich veilig en geborgen voelen. Als het geboren wordt is het totaal afhankelijk van de mensen om hem heen. De ouder schept een veilige omgeving. Doordat het kind zich veilig voelt krijgt het vertrouwen. Vertrouwen in zichzelf en in de mensen om zich heen. Het kind durft stappen te nemen in zijn ontwikkeling.

De gastouder neemt de zorg tijdelijk over van de ouder. Voor haar ligt er een dubbele taak. Niet alleen het kind, maar ook de ouder moet een veilig gevoel krijgen, wanneer de gastouder het kind verzorgt.

Als de gastouder de baby in bed legt, stelt ze de baby gerust, praat ermee of zingt een slaapliedje. Veel baby's huilen even voordat ze de slaap vatten, doordat de gastouder laat merken dat ze in de buurt is, worden ze rustig en vallen in slaap.

De gastouder bouwt een vertrouwensband op met zowel het kind als de ouder. Dit gebeurt in de loop van de tijd. Elke dag wordt er samen gepraat hoe het ging, waar het kind mee gespeeld heeft, hoe het ging met eten, slapen, verzorgen.

Doordat de gastouder zich probeert in te leven in de gevoelens van het kind, merkt hij dat er aandacht is voor zijn emoties. Hij krijgt de kans zich te uiten, het kind voelt dat hij meetelt.

De sfeer in huis is belangrijk voor een kind. De gastouder en haar gezinsleden zorgen voor een prettige sfeer waarin het kind zich welkom voelt.

Binnen de gastouderopvang is de voertaal minimaal 50% van de tijd, Nederlands. De gastouder kan een andere taal, of dialect gebruiken tijdens opvanguren. Bijvoorbeeld bij kinderen die de Nederlandse taal nog niet beheersen, die daardoor op hun gemak worden gesteld, of meertalig worden opgevoed.

De gastouder moet oog hebben voor de fysieke gevaren in de wereld van een kind. Elk kind is anders, ook daar moet rekening mee gehouden worden. Bij de risico-inventarisatie brengen we de gevaren in kaart, bespreekt de medewerkster met de gastouder hoe zij handelt in de praktijk en welke acties er genomen moeten worden. Als er aanpassingen nodig zijn, wordt er een plan van aanpak ingevuld. Er worden afspraken gemaakt wanneer het in orde gemaakt is en de bemiddelingsmedewerkster voor de controle kan komen.

Naarmate het kind groeit, ontwikkelt het ook zijn motoriek. Leert hoe langer hoe meer vaardigheden. Het kind leert zich omdraaien, kruipen en lopen. De wereld wordt groter.

Hij moet de kans krijgen om die wereld te ontdekken, leren wat gevaarlijk en wat veilig is. Een jong kind kan de uitleg van volwassenen nog niet begrijpen, maar leert vooral door ervaringen, door vallen en opstaan. Het is de taak van de gastouder en het gastouderbureau om de risico's voor een kind te beperken.

Een kind moet bijvoorbeeld leren de trap op en af te lopen. Maar dat leren gaat met kleine stapjes. Naar boven op handen en voeten lukt meestal snel, als volwassene loopt erachter om het kind op te vangen. De trap af kan in het begin zittend van tree naar tree. Dan loopt de gastouder voor het kindje, leert hoe ze zich vast moet houden en veel tijd nemen.

Het kind voelt dat de volwassene hem of haar beschermt, dit geeft vertrouwen. Het kind voelt zich veilig. Door haar begeleiding vergroot de gastouder het zelfvertrouwen van het kind: toe maar, probeer het maar zelf. Je kunt het!

Sociale ontwikkeling

Om zich te kunnen ontwikkelen heeft het kind basale behoeften.

Een kind heeft natuurlijk voeding nodig. Echter, niet alleen in de vorm van eten en drinken maar ook in de vorm van aandacht. Het kind moet gestimuleerd worden op allerlei gebieden.

De volwassenen en andere kinderen om hem of haar heen verzorgen, praten, luisteren naar hem als hij brabbelt. Ze reageren op het kind. Hierdoor ontstaat er een band.

Mensen om het kind heen merken wat hij of zij fijn vindt en wat niet. Prettige ervaringen stimuleren een kind om verder te gaan.

Een baby is op zichzelf gericht, egocentrisch. Pas na het 3^e jaar krijgt het langzamerhand oog voor de gevoelens van andere mensen om hem of haar heen. Peuters van 2 jaar spelen niet met elkaar maar naast elkaar. Zij zitten nog in de ontdekkingsfase, willen alles uitproberen. Met twee jaar ontdekken ze dat ze een eigen willetje hebben. De gastouder geeft de grens aan, in het belang van het kind. Dit gaat natuurlijk wel eens tegen het willetje. Het kind verzet zich, maar zal zich veilig voelen bij de leiding door de gastouder.

Door de grenzen aan te geven, weet het kind waar het aan toe is.

Langzamerhand leert het kind dat het niet alleen is in de wereld. Door het contact met andere kinderen en volwassenen krijgt het de kans zijn sociale vaardigheden te ontwikkelen. Het kind leert de aandacht te delen, geduld oefenen, samen praten en luisteren, zijn emoties uiten en rekening houden met anderen.

Persoonlijke ontwikkeling

Elk kind dat geboren wordt is een uniek nieuw mens, met eigen karaktereigenschappen en talenten. Ieder kind ontwikkelt zich op zijn eigen manier en in zijn eigen tempo.

Iedereen heeft eigen capaciteiten. De volwassene biedt een stimulans, maar geeft het kind tegelijkertijd de kans om zelf allerlei vaardigheden te ontdekken en te oefenen.

Als een kind iets nieuws geleerd heeft, wil het dit vaak ontelbare keren doen, oefening baart kunst.

Een kind dat net kan hinkelen zal van alle stoeptegels hinkelbanen maken.

De persoonlijke ontwikkeling uit zich in de interesses van het kind. Waar het in een bepaalde levensfase interesse in heeft zal het kind heel gemakkelijk vaardigheden oppikken en oefenen.

De gastouder moet oog hebben voor deze interesses en het kind antwoord geven op zijn vragen.

Door het kind zelf dingen te laten uitproberen wordt het kind zelfstandig. In het begin vraagt dit veel geduld, bijvoorbeeld een peuter die zichzelf wil aankleden.

Het is de kunst om een goede balans te vinden, tussen de ruimte die een kind nodig heeft om zich te kunnen ontwikkelen en de grens te stellen die nodig is om de veiligheid voor het kind te waarborgen.

Normen en waarden

Bij de sociale ontwikkeling hoort ook het overbrengen van normen en waarden.

Het kind leert deze normen en waarden vooral uit het voorbeeld dat het krijgt van degenen die hem of haar verzorgt. Kleintjes doen alles na.

Naarmate het kind ouder wordt zal het verschillen zien tussen het gedrag van anderen.

Als ouder en gastouder voor het eerst met elkaar kennismaken krijgen ze een beeld van ieders gezinssituatie. Naarmate men elkaar beter leert kennen, worden de normen en waarden duidelijker.

Waarden en normen die het gastouderbureau belangrijk vindt:

- Eerlijkheid
- Respect voor het kind, respect voor anderen en voor andere gewoonten
- Rekening houden met andermans gevoelens, sociale vaardigheden
- Zelfbewustzijn en zelfstandigheid bevorderen
- Open communicatie
- Een positieve levenshouding
- Respectvol omgaan met de natuur

Niemand is volmaakt, we zijn allemaal mensen. Gastouderopvang is mensenwerk.

Zowel volwassenen en kinderen maken fouten. Door erover te praten worden oneffenheden weggenomen en krijgt de ander de kans om het goed te maken.

Een kind volgt het voorbeeld van de volwassenen die hem verzorgen en begeleiden, het houdt die volwassene vaak een spiegel voor. Hierdoor worden we bewust van ons gedrag.

Het kind zal bij het leren van normen en waarden de grenzen opzoeken van het toelaatbare. Soms zal de volwassene hem die grens leren. Ook door het spelen met andere kinderen leert het kind grenzen, bijvoorbeeld door samen een conflict op te lossen. Kinderen geven elkaar vaak heel duidelijk aan wat ze wel en niet accepteren. Normen en waarden komen tot uiting in alle dagelijkse dingen die de ouder en de gastouder met het kind doen.

Leeftijdsopbouw bij gastouderopvang van 0 t/m 12 jaar

Kleine groepen

Het kenmerkende van gastouderopvang is de kleinschaligheid. De opvang vindt plaats in een gezinssituatie, met kinderen in verschillende leeftijden.

Ouders kiezen hier bewust voor. Doordat het aantal kinderen beperkt is, kan de gastouder elk kind voldoende aandacht geven.

In de praktijk zit er altijd leeftijdsverschil tussen de gastkinderen. De bemiddelingsmedewerkster houdt hiermee rekening, wanneer zij een kindje bemiddelt bij een gastouder.

De meeste ouders vinden het leuk voor hun kind als er speelkameraadjes zijn in het gastgezin.

Leeftijdsopbouw

Het aantal kinderen dat u als gastouder kunt opvangen varieert van 1 tot maximaal 6, inclusief de eigen kinderen van de gastouder tot 10 jaar.

In de wet is een leeftijdsbeleid vastgelegd:

- zes kinderen in de leeftijd van 0 - 13 jaar, eigen kinderen tot 10 jaar tellen mee;
- vijf kinderen, wanneer ze allemaal jonger zijn dan vier jaar, eigen kinderen tot 4 jaar tellen mee;
- vier kinderen van 0 en 1 jaar, waarvan maximaal 2 kinderen van 0 jaar, eigen kinderen in deze leeftijdsgroep tellen mee;
- het gaat om de tegelijkertijd aanwezige kinderen, (hierbij tellen ook vriendjes of vriendinnetjes mee).

Het gastouderbureau beoordeelt of er in het huis van de gastouder voldoende plaats is voor 6 kinderen en of de gastouder voldoende capaciteiten heeft om zorg te dragen voor de opvang.

De kinderen moeten voldoende ruimte krijgen om te spelen, binnen en buiten.

De opvang mag plaats vinden in een aparte, door de gastouder ingerichte ruimte, die niet door de gezinsleden van de gastouder als woonruimte gebruikt wordt.

Achterwacht

Wanneer u vier of meer kinderen tegelijk opvangt, inclusief uw eigen kinderen, geldt de voorwaarde dat u als gastouder bij eventuele calamiteiten een beroep kunt doen op een achterwacht. De achterwacht is een persoon van 18 jaar of ouder. Hij of zij hoeft geen gastouder te zijn en heeft geen diploma of VOG nodig.

U kunt meerder personen vragen om achterwacht voor u te zijn. Er wordt schriftelijk vastgelegd de naam, geboortedatum en telefoonnummer en wanneer de betreffende persoon in geval van nood aanwezig kan zijn.

Slapen

Voor kinderen tot een jaar of 2 dient er een rustige ruimte te zijn waar ze ongestoord in een veilig ledikant of campingbed kunnen slapen. Ook voor peuters die nog een middagdutje doen moet er een rustige slaapplek zijn. In het belang van de gezondheid moet de slaapkamer goed geventileerd kunnen worden.

De slaapkamer moet op gehoorsafstand liggen, of de gastouder gebruikt een babyfoon om het kind te horen.

Voor een kleuter is een dutje op de bank soms heerlijk om even bij te tanken.

Extra matras in campingbed, niet doen!

Wat we tegenwoordig steeds vaker zien, is dat gastouders en ouders/verzorgers een extra matras plaatsen in het campingbed. Er zijn zelfs speciale matrasjes te koop in babyspecialzaken, die bedoeld zijn om in een campingbed te leggen. Het extra matras is bedoeld voor meer comfort. Uiteraard is de intentie van gastouder en ouders goed, ze willen dat hun kindje lekker en comfortabel slaapt. Wat velen echter niet weten, is dat dit stukje extra comfort, ernstige risico's met zich meebrengt. Onlangs is een baby overleden, nadat het te slapen gelegd was in een campingbed waar een extra matras in gelegd was. De baby was met het gezichtje tussen de flexibele wand van het bedje en het extra matras terecht gekomen. De GGD heeft n.a.v. dit ongeluk nieuwe voorschriften ingevoerd t.a.v. het gebruik van een campingbedje.

Plaats nooit een extra matras in het campingbed! Het opvouwbaar, dunne matras dat bij het campingbed geleverd wordt, is veilig. Een campingbed is bovendien niet bedoeld als permanente

slaapplek, gebruik het alleen voor incidentele logeerpartijen en weekendjes weg. Gebruik voor een baby bij voorkeur een vast ledikant.

Bron: VeiligheidNL, geplaatst op 20-11-2014

Spelen

Kinderen hebben ruimte nodig om te spelen. Voor baby's is een box vaak heel geschikt om veilig in te liggen. Naarmate ze zich ontwikkelen, gaan kruipen en zitten, hebben ze wat meer ruimte nodig. Een speeldeken op de grond met wat babyspeelgoed geeft een baby nieuwe prikkels. Peuters spelen al graag aan een lage tafel. Dit kan ook een salontafel zijn, als die veilig is. Een hoek in de kamer waar speelgoed staat, prikkelt hun fantasie. Wanneer de kamer zo ingericht is dat de peuter het speelgoed zelf kan pakken en weer opruimen, bevordert dat hun zelfstandigheid. Natuurlijk hebben ze daar wel begeleiding bij nodig. Een overzichtelijk ingerichte kamer geeft een kind rust en veiligheid. Ze kunnen dan de situatie beter overzien. Echter kinderen creëren zelf ook ruimte als ze daar de kans voor krijgen.

Buiten spelen

Kinderen moeten de mogelijkheid krijgen om buiten te spelen. Niet alle gastouders wonen in een huis met een tuin. Een gastouder kan ook de buitenspeelplaatsen opzoeken, een pleintje, plantsoen of park kan heel geschikt zijn. Vaak zijn er in de woonwijken ook speeltuinen waar de kleintjes heel leuk kunnen spelen. Grotere kinderen vinden het fijn om een stukje te fietsen, te voetballen of lekker te rennen. Afhankelijk van de afspraken die er met de ouders gemaakt zijn en van de leeftijd van de kinderen kunnen ze dit onder toezicht van de gastouder of al alleen.

Eten

De gastouder zorgt ervoor dat ze samen met de gastkinderen op een gezellige en hygiënische manier aan tafel eet. Als er een groepje peuters wordt opgevangen kan een lage tafel met kleine stoelen een handige manier zijn om te zitten. Aan een hoge tafel hebben de kleintjes veilige kinderstoelen nodig. Een baby vindt het heerlijk om bij de groten te zitten en te kijken.

De maaltijden en tussendoortjes zijn de rustpunten van de dag. Het geeft ritme aan de dag. Samen eten is gezellig. Ouder en gastouder spreken samen af of kinderen zelf hun boterham en fruit meenemen of dat de gastouder hiervoor zorgt. Soms hebben kinderen vanwege voedselintolerantie of geloof andere eetgewoontes, hierover worden afspraken gemaakt.

Natuurlijk is het van belang dat kinderen gezonde voeding en drinken krijgen, voldoende fruit, vitaminen, niet teveel suiker en snoep.

De voeding voor een baby wordt doorgaans meegegeven door de ouder, dit kan flesvoeding zijn of afgekolfde borstvoeding. De ouder informeert de gastouder over de voedingstijden en hoeveelheden.

Verzorging

De gastouder geeft voldoende aandacht aan de lichamelijke verzorging van de kinderen.

Baby's moeten op tijd verschoont worden, om "rode billetjes" te voorkomen.

Kinderen moeten leren hoe ze hun handjes met water en zeep wassen, grote kinderen kunnen dit zelf doen.

Voor het eten en na wc-gebruik let de gastouder erop dat de handen gewassen worden.

Bij een verkouden kind op tijd de neus vegen, letten op besmettingsgevaar bij niezen en hoesten.

Natte kleertjes verschonen.

Kwaliteitseisen aan de gastouder.

Gastouderopvang is geen lichte taak. Hiervan moet een kandidaat-gastouder zich terdege bewust zijn. Het heeft invloed op de gezinssituatie van de gastouder. Zij moet een balans vinden tussen haar eigen gezinssituatie en haar "werk" als gastouder.

Zij is gemotiveerd zijn om met kinderen te werken, ze draagt kinderen een warm hart toe, kan iets verdragen van kinderen. Ze laat elk kind in haar waarde en biedt kinderen veiligheid en geborgenheid

Gastouder zijn vraagt een aantal kwaliteiten, daarnaast zijn er wettelijke voorschriften die voortvloeien uit de Wet Kinderopvang.

Het gastouderbureau heeft deze kwaliteiten en voorwaarden verwoordt in de volgende criteria.

Wettelijke eisen

- diploma MBO 2 helpende (zorg en) welzijn, of een daaraan gelijkgesteld diploma, of een ervaringscertificaat goed gastouderschap
- een door het ministerie aangewezen certificaat EHBO voor kinderen
- Verklaring omtrent gedrag
- 18 jaar of ouder
- Niet woonachtig op hetzelfde adres als de ouders van de opvangkinderen
- Eigen kinderen staan niet onder toezicht
- Telefonisch bereikbaar tijdens de opvang
- Kent de inhoud van het pedagogisch beleid en handelt daarnaar
- Kent de risico-inventarisatie veiligheid en gezondheid en het protocol kindermishandeling en handelt daarnaar
- Ontvangt betalingen voor de opvang uitsluitend via het gastouderbureau

Selectiecriteria voor gastouders

- a. De gastouder verklaart lichamelijk en geestelijk gezond te zijn;
- b. Zij werkt mee aan evaluaties met ouder en gastouderbureau over de opvang en staat positief t.o.v. begeleiding door het gastouderbureau en is bereid tot deskundigheidsbevordering;
- c. Zij zal privacygevoelige gegevens respecteren en geen informatie doorspelen aan derden;
- d. Zij staat open voor andere gewoontes, culturen, levenswijzen en opvoedingsideeën en zal deze respecteren;
- e. Een gastouder dient een Verklaring omtrent Gedrag te overleggen. Als de opvang plaats vindt in het huis van de gastouder, dienen ook alle volwassen huisgenoten een Verklaring omtrent Gedrag te overleggen.
- f. De gastouder stelt voldoende ruimte in haar woning ter beschikking voor spelen, eten en slapen
- g. Zij zorgt voor voldoende hygiëne en veiligheid in huis
- h. En zij is bereid mee te werken aan een risico-inventarisatie veiligheid en hygiëne en de nodige veranderingen aan te brengen
- i. Zij beschikt over goede communicatieve vaardigheden en zal op een professionele manier contact met ouders onderhouden en afspraken maken;
- j. Zij heeft kennis van ontwikkeling van kinderen, staat positief ten opzichte van de vier pedagogische doelstellingen zoals uitgewerkt in het pedagogisch beleidsplan en kan deze in praktijk brengen;
- k. Zij is in staat haar eigen handelen te reflecteren;
- l. Zij zal kinderen niet alleen laten of het toezicht aan anderen overlaten;
- m. Zij zal continuïteit bieden aan ouders, voor tenminste een half jaar;
- n. Zij heeft een goede beheersing van de Nederlandse taal; kan goed communiceren met de medewerkster van het gastouderbureau, kan cursussen volgen en kan het pedagogisch beleidsplan lezen en begrijpen;
- o. Zij heeft een inzittenden verzekering bij autogebruik;
- p. Zij zorgt ervoor dat ze een achterwacht heeft in geval van calamiteiten, bij opvang van vier of meer kinderen, inclusief eigen kinderen.

Bij de vragenlijst die ingevuld wordt tijdens het intakegesprek met de gastouder, komen de selectiecriteria aan de orde.

De meeste criteria zijn concreet meetbaar. Een aantal persoonlijke criteria, bijvoorbeeld hoe een gastouder in de praktijk kinderen verzorgd, moeten vaak blijken in de praktijk. Door wat dieper in te gaan op bepaalde vragen, krijgt de bemiddelingsmedewerkster een indruk van de persoon.

Wanneer een gastkind bemiddelt is bij een gastouder wordt er periodiek besproken hoe het gaat met de opvang en met het kind. Er is naast de jaarlijkse risico-inventarisatie, minstens een keer per jaar een huisbezoek door de medewerkster van het gastouderbureau.

Bij de evaluaties tussen ouder en gastouder en andere contactmomenten komt de praktijk aan de orde. De gastouder vertelt hoe de dag met de gastkinderen eruit ziet, welke activiteiten, met welk speelgoed de kinderen graag spelen enz.

In het gesprek komen niet alleen praktische zaken aan bod maar ook de ontwikkeling van het kind. Als het kind zich opvallend anders ontwikkelt dan de meeste kinderen worden er samen met de ouders naar goede oplossingen gezocht.

Tot slot

Dit pedagogisch beleidsplan is geen statisch stuk. Het is geschreven voor ouders, gastouders en kinderen, door de houder van het gastouderbureau.

Het is een weergave van de grondvisie van gastouderbureau Joekie waarin het welzijn van het kind in de gastouderopvang voorop staat.

Dit beleidsplan is besproken in een bijeenkomst met de oudercommissie van gastouderbureau Joekie.